

Uusi, yhteinen ympäristö rakennetun ympäristön tiedolle

Rakennettuun ympäristöön liittyy koko yhteiskunnan kannalta tärkeää tietoa, jota omistajat, asukkaat, käyttäjät, yritys- ja päätöksentekijät tarvitsevat. Rakentaminen ja kaavoitus synnyttävät jatkuvasti arvokasta tietoa, jonka avulla voimme vaikuttaa siihen, kuinka toimiva, terveellinen ja ilmastoviisas elinympäristömme on.

Tällä hetkellä rakennetun ympäristön tiedot hajautuvat Suomessa useisiin eri järjestelmiin eri tahoille. Tietojen käyttö on hankalaa, sillä ne on tallennettu eri muodoissa, tiedoissa on puutteita, eivätkä järjestelmät toimi yhteen. Uusi, yhdenmukaisempi tapa hallita, käyttää ja hyödyntää rakennetun ympäristön tietoa on välttämätön.

Ympäristöministeriön koordinoiman nelivuotisen (2020–2023) **Ryhti-hankkeen** tehtävänä on mahdollistaa tämä muutos. Ryhti-hanke ja sen aikataulu kytkeytyvät useisiin muihin alan digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin, joista keskeisin on käynnissä oleva maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) kokonaisuudistus.

Rakennetun ympäristön digivisio

Suomessa on vuonna 2030 maailman parhaaseen tietoon perustuva, hyvinvointia luova ja kestävä elinympäristö.

Rakennetun ympäristön digimuutoksen osa-alueita YM:ssä

- Maankäyttö- ja rakennuslain uudistus
- Yhteentoimivuustyö: luo yhteiset tiedonhallinnan mallit ja sanastot
- Ryhti-hanke: luo rakennetun ympäristön tietojärjestelmän sekä edellytykset sille
- Nykyisen rakennustiedon perusparannus ja kaavatiedon digitalisointi.

Ryhti tuottaa pohjan paremmalle tiedolle ja tiedon saatavuudelle

Ryhti-hanke kokoaa alueidenkäytön ja rakentamisen tiedot saataville yhtenäisessä muodossa. Tätä varten luodaan laajassa yhteistyössä valtakunnallinen rakennetun ympäristön tietojärjestelmä sekä edellytykset uudelle, yhteiselle toimintamallille.

Ryhti-hankkeen valmistelema ratkaisu on iso askel kohti digitaalista rakennettua ympäristöä. Digitalisaation tavoitteena ei ole vain saavuttaa kustannussäästöjä, vaan tarjota myös parempia palveluja käyttäjille. Kun tieto on saatavilla yhteensopivassa muodossa yhteisissä valtakunnallisissa tietovarannoissa, sen arvo nousee, ja luotettavuus sekä tietoturva paranevat. Ajantasainen tieto auttaa suunnittelussa ja helpottaa arkea monin tavoin.

Uusi, valtakunnallinen tietojärjestelmä ja -alusta (RYTJ) tuovat paljon mahdollisuuksia ja hyötyjä eri tahoille.

- Rakennetun ympäristön valtakunnalliset tiedonhallinnan prosessit, vastuut ja roolit selkeytyvät. Ajantasainen rakennustieto liikkuu sujuvammin valtion viranomaisten ja kuntien välillä.
- Kokonaiskuva alueiden suunnittelusta ja rakentamisesta vahvistuu, kun aluerajat ylittävä tieto on saatavissa koneluettavassa muodossa yhdestä paikasta.
- Viranomaisprosessit tehostuvat, päällekkäisen tiedon kerääminen vähenee. Esimerkiksi kunta tuo kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvät tiedot valtion viranomaisten saataville vain kerran, mikä vapauttaa resursseja muuhun työhön.
- Ajantasaista ja luotettavaa tietoa voi hyödyntää päätöksenteossa, ja tehdä sen pohjalta tarkempia tilastoja, ennusteita ja mallinnuksia.
- Rakennusten systemaattinen käyttö ja huolto tehostuvat. Muutos- ja korjaushistoria tarjoaa omistajalle, ostajalle tai rahoittajalle paremman käsityksen kohteen laadusta ja arvosta.
- Yritykset voivat rakentaa entistä parempia, ajantasaiseen tietoon perustuvia ja kilpailukykyisiä palveluita.
- Alueidenkäytön ja rakentamisen hiilijalanjälkeä voidaan arvioida ja seurata tarkemmin.

Ryhti on yhteinen ponnistus – tule mukaan!

Ryhti-hankkeessa ovat mukana kunnat, kiinteistö- ja rakentamisan toimijat ja yritykset sekä keskeiset ministeriöt ja virastot. Tervetuloa mukaan ja seuraamaan hanketta!

Tulevan tietojärjestelmän toteuttamisesta ja ylläpidosta vastaa Suomen ympäristökeskus (SYKE). Ryhti-hankkeen keskeisiä kumppaneita ovat myös mm. Suomen Kuntaliitto, Maanmittauslaitos sekä Digi- ja väestötietovirasto.

Ryhti-verkosto kasvaa hankkeen edetessä. Esimerkiksi kunnat on kutsuttu mukaan määrittelytyöhön, jotta lopputuloksesta tulee mahdollisimman hyvin käyttäjiä palveleva. Järjestöt voivat hakea aihepiiriin liittyvään toimintaan Ryhti-avustusta. Haku on jatkuva.

Ryhti-uutiskirje kertoo hankkeen kuulumiset, tilaa omasi!
<https://uutiskirje.ym.fi/>

Lue lisää
<https://ym.fi/ryhti>

Ota yhteyttä!

Juhana Rautainen, ohjelmapäällikkö, p. 029 525 0075
Minna Perähuhta, neuvotteleva virkamies, p. 029 525 0223
etunimi.sukunimi@ym.fi

Ympäristöministeriö, Rakennetun ympäristön osasto